

FAGBLADET

FOA

FAGOGARBEJDE

NR. 3 · MAJ 2012

ÅRHUS

En tynd teori styrer Danmark

Hvis vi får flere arbejdsløse, så får vi færre arbejdsløse!”

Denne lærersætning lyder som noget vrøvl, og det er den også. Desværre er lærersætningen også udgangspunktet for den økonomiske politik i Danmark og EU.

Der er her tale om den såkaldte udbudsøkonomi, en økonomisk teori, hvor hovedpointen er, at hvis udbuddet af arbejdskraft stiger, så stiger efterspørgslen også. Det er baggrunden for, at den nuværende regering vil gennemføre trepartsforhandlinger, der skal få os til at arbejde mere, så arbejdsudbuddet stiger, selvom alt for mange i øjeblikket ikke kan finde et job. Og det er også baggrunden for, at den forrige regering ville afskaffe efterlønsordningen i en situation, hvor arbejdsløsheden steg.

Vi er imidlertid mange, der er så gamle, at vi ved, at arbejdsgiverne ikke nødvendigvis vil ansatte flere, blot fordi der er flere arbejdsløse. Midt i 70'erne eksploderede arbejdsløsheden, men det betød ikke, at arbejdsgiverne så ansatte de mange arbejdsløse. Nej, i godt tyve år, frem til midt-halvfemserne lå arbejdsløsheden på et stabilt højt niveau.

Fra 1973 til 1993 voksede arbejdsstyrken med 320.000, mens arbejdsløsheden voksede næsten lige så meget, nemlig med 314.000. Og da arbejdsløsheden begyndte at falde i 90'erne, så skyldes det ikke et ændret udbud, men en stigende efterspørgsel i samfundet. Den skyldtes blandt andet, at Nyrups såkaldte kickstart igen tillod folk, at tage de 30-årige realkreditlån, som Schlüters kartoffelkur i 1986 havde sat en stopper for.

På samme måde var det ikke arbejdskraftudbuddet, men højkonjunktoren i 60'erne og dermed arbejdsgivernes efterspørgsel, der først fik kvinderne ud på arbejdsmarkedet og derefter tiltrak arbejdere fra andre lande. Efterspørgslen skabte udbuddet og ikke omvendt; det var jo ikke en hær af arbejdsløse kvinder, tyrkere, pakistanere og jugoslaver på det danske arbejdsmarked, der udløste højkonjunktoren.

Teori og virkelighed

Udbudsøkonomien har altså store problemer, når den bliver konfronteret med virkeligheden. Teoriens tilhængere forsøger derfor ofte at redde den ved at sige, at udbudsøkonomien virker på meget langt sigt, og så kan man jo argumentere for meget. Man kan således tage udgangspunkt i et år med fuld beskæftigelse og så gå tilbage i tiden, indtil man finder et år, hvorfra udviklingen i beskæftigelse og arbejdsstyrke frem til udgangspunktet svarer nogenlunde til hinanden. For eksempel konstaterede Arbejderbevægelsens Erhvervsråd i en analyse sidste år, at beskæftigelsen og arbejdsstyrken var vokset næsten lige meget fra 1948 til 2007. Havde rådet valgt andre år, var resultatet selvfølgelig blevet et andet. Og da arbejdsløshed forekommer væsentligt hyppigere end fuld beskæftigelse, så vil historien sjældent kunne have den pointe, at arbejdsgiverne til sidst har hyret al den arbejdskraft, de har fået tilbudt.

Rådets analyse minder om en mand, der hævder, at klokken hele tiden er tolv. Og da manden to gange i døgnnet kan konstatere, at han har ret, så konkluderer han, at hans tidsteori dermed er bevist.

Det er den type økonomisk videnskab, der styrer vores land.

Det ville være morsomt, hvis ikke konsekvenserne for almindelige mennesker, for eksempel øget nedslidning og arbejdsløshed, var så alvorlige. Nu er det bare trist.

Af
Kirsten Normann
Andersen
afdelingsformand

” Hvis vi får flere arbejdsløse, så får vi færre arbejdsløse! ”

INDHOLD

Leder.....	2
Ældre laver selv maden i Odder	4
Fra omsorg til selvhjælp.....	7
Hold da ferie.....	10
Boganmeldelse.....	12
Hvad laver vi i FOA Århus?.....	13
Efterlønsreform.....	14
Arrangementer.....	15
Arbejdspladsjubilæer	15
PenSam Pensionsrådgivning.....	15

FAGBLADET FOA ÅRHUS

Ansvarshavende redaktør: Kirsten Normann Andersen

Oplag: 11.500

Grafisk produktion: Huset Venture • Stavtrupvej 34
8260 Viby J • Tlf. 86 28 35 55

Næste blad

Deadline: torsdag den 4. juni 2012

Udgivelsesdato: torsdag den 28. juni 2012

SEKTORERNES FAGGRUPPER

Kost- og servicesektoren:

husassistenter daginstitutioner, husassistenter højskoler, husassistenter plejehjem, husassistenter statsinstitutioner, husassistenter sygehuse, kantineledere, opsynsassistenter, rengøringsledere, serviceassistenter, ung i huset

Pædagogisk Sektor:

pædagogmedhjælpere, dagplejere, dagplejepædagoger, legepladsansatte, omsorgsmedhjælpere, pædagogiske konsulenter

Social- og sundhedssektoren:

beskæftigelsesvejledere, handicapmedhjælpere, hjemmehjælpere, ledsagere, neurofysiologiassistenter, plejere, plejehjemsassistenter, portørarbejdsledere, portører, serviceassistenter, social- og sundhedsassistenter, social- og sundhedsmedhjælpere, social- og sundhedsledere, sygehjælpere, tilsynsførende assistenter, værkstedsassistenter, mammografiassistenter

Teknik- og servicesektoren:

amtsbetjente, amtskolebetjente, amtspedellere, amtsvejrnænder, arbejdsledere, badeassistenter/tekniske servicemedarbejdere, biblioteks-, musikhus- og rådhusbetjente/tekniske servicemedarbejdere, brandberedskabspersonale, buschauffører, færgepersonale, havnebetjente, idrætsassistenter/tekniske servicemedarbejdere, plejehjemsmedjælpere/tekniske servicemedarbejdere, skolebetjente/tekniske serviceledere

Lukket

Afdelingen holder lukket

fredag den 18. maj
dagen efter Kristi Himmelfartsdag

tirsdag den 5. juni
grundlovsdag

Ældre laver selv maden i Odder

På to plejecentre i Odder laver beboerne og personalet deres livretter en dag om ugen, og det er så stor en succes, at ordningen nu udvides

4

Fra omsorg til selvhjælp

I ældreplejen er fokus ikke længere på omsorg, men på, at de ældre skal tage vare på sig selv

7

Hold da ferie...

10

Skann QR-koden - gå til FOA Århus hjemmeside

Ældre laver selv maden i Odder

Af Peter Justesen

På to plejecentre i Odder laver beboerne og personalet deres livretter en dag om ugen, og det er så stor en succes, at ordningen nu udvides.

Det giver nemlig bedre mad og større livskvalitet, og så er der også kommet en kagebog ud af projektet.

Grydestegte råger, kærnemælksvælling og dampet torsk er nogle af de retter, der er blevet lavet i plejeboligerne på Bronzealdervej i Odder.

Her kokkerer beboerne og personalet sammen en gang om ugen, og det er en ordning der bliver sat pris på blandt beboerne, der selv kan bestemme, hvad der skal på menuen.

- Det er dejligt at bage kager og lave mad, når man selv elsker det. Det er også dejligt, at have de oplevelser sammen, fortæller 85-årige Jenny Friis Hansen og fortsætter. - Maden er også bedre, end den vi får udefra. Jeg tror, firmaerne måske laver det i for store portioner, og så betyder duften i huset, når vi selv laver mad, også noget. Den giver en større lyst til at spise maden, siger hun.

Større appetit og bedre trivsel

Den ugentlige maddag er inspireret af et tre måneder langt forsøg fra 2010. Her var udgangspunktet at inddrage beboerne mere med højere grad af selvbestemmelse og spontanitet i hverdagslivet.

Der blev lavet mad alle syv dage om ugen, og under forsøget viste det sig, at beboerne spiste mere, når de selv var med til at lave maden, og det er der flere forklaringer på.

- Beboerne får lov til at vælge de retter, de selv kan lide. Der er mulighed for flødesovs og andre lækkerier. Det giver en duft i hele huset, og det er godt for appetitten, og så giver det samtidig en livskvalitet, at være sammen om noget. Jo mere meningsfyldte aktiviteter beboerne har at beskæftige sig med, jo mere trives de, fortæller tillidsrepræsentant Camilla Storm Jensen til FOA Århus.

Det betød også meget for appetitten at maden blev tilberedt på forskellige måder. Afhængigt af de enkelte beboeres ønsker kunne bøfferne eksempelvis varieres i størrelse, og det har betydet, at beboere der tidligere kun spiste en halv bøf, nu efterspørger flere portioner.

- Desuden har personalet oplevet, at mange demente har haft glæde af den fælles madlavning, fordi maden vækker minder, og det kan give en god snak under madlavningen og ved middagsbordet, fortæller Camilla Storm Jensen

Erfaringerne har også vist, at beboerne tog på under forsøget, og det er vigtigt, da mange ældre har problemer med at indtage kalorier nok.

Giver stof til eftertanke

Hos FOA Århus er forsøget et indlysende

Bronzealdervej i Odder

eksempel på, at sundhed og omsorg skal ske med borgernes inddragelse. Hvis mad bare bliver serveret i kedelige indpakninger, så spiser de ældre mindre. Hvis den almindelige pleje blot bliver til visiterede ydelser på et stykke papir, så bliver oplevelsen upersonlig og stressende.

- Vi er glade for, at Odder Kommune er gået i gang, og har bragt maden ned i borgerhøjde. Det er klart, at maden bliver bedre og mere velsmagende, når beboerne selv er med til at lave den, og vi håber, at metoden kan udbredes til andre områder i den kommunale service. Færre skrivebordsbeslutninger giver bedre kvalitet. Det er nærmest indlysende, siger næstformand hos FOA Århus Inge Jensen Pedersen.

Særlig kogebog

Projektet har også fået kommunikationskonsulent Jeanette Tikøb Lauritzen til at lave en kogebog, der skal bruges til at styrke livskvaliteten og fællesskabet blandt de ældre. I alt har 51 mænd og kvinder fra plejecentret på Bronzealdervej medvirket, og de har alle bidraget med en ret og en historie i bogen "Mad med historie - Beboernes kogebog".

- Meningen med bogen er at øge appetitten og stimulere den personlige samtale omkring et bord. Det er jo en kogebog, der både består af opskrifter, men der er også en notits om hver beboer. Der er både livretter, men der er også historier. Det er livretter og livshistorier. Eksempelvis har beboerne spist råger sammen. Der bor en gammel jæger, hvis livret er grydestegte råger, og hans datter havde skudt nogle og flået dem, og så blev de tilberedt til alle beboerne, fortæller forfatter Jeanette Tikøb Lauritzen.

Ordnningen udvides

De mange positive erfaringer har nu fået Odder Byråd til at udvide ordningen, så beboerne på plejecentrene på Bronzealdervej og Stenslund skal lave mad tre dage om ugen.

Sanne Rubinke (SF) er formand for Social- og sundhedsudvalget i Odder, og hun har forsøgt at få ordningen gjort fuldtids, men det kunne ikke lade sig gøre politisk, fordi Socialdemokratiet og Venstre var nervøse for, om centrene så kunne holde budgetterne. Alle erfaringer fra projektet viser ellers, at der var god økonomi i at overlade styringen til de ansatte.

- Vi ville gerne have indført den hjemmelavede mad på fuldtid, fordi det er tydeligt, at alle - både pårørende, beboere og personale har en meget stor lyst og engagement. Hvis det er det, der skal til for at løfte hverdagen, så kan jeg ikke mange gode argumenter imod det. Når personalet er engageret, så er jeg

Grydestegte råger. Fotograf: Lars Aarø.
Se mere på madmedhistorie.dk

ikke nervøs for at der kommer forsyningsmangel eller dårlig økonomi på grund af sygdom eller lignende. Man kan jo godt have ting liggende i fryseren, når det en dag går lidt galt derhjemme, og det kan man jo også gøre på plejecenteret, mener Sanne Rubinke.

Også ældrechef for Odder Kommune Anne Juul Sørensen er lidt ærgerlig over, at ordningen ikke bliver fuldtids. Hun påpeger nemlig, at personalet har store kompetencer i forhold til ernæring. Blandt andet har hele personalet været på kursus, og der er ansat en økonomi samt en sygeplejerske med speciale i ernæring.

- Jeg synes, det er et skridt i den rigtige retning, men jeg kunne godt have ønsket, at man turde tage skridtet fuldt ud. Vores personale er så veluddannet, og vi tilbyder beboerne at blive vejlet hver måned, og hvis

vægten indikerer behov for ekstra ernæring, så kan personalet lave en screening og finde ud af, hvad der skal til, fortæller Anne Juul Sørensen.

Glæder sig

På Bronzealdervej glæder både personalet og beboerne sig. Men tillidsrepræsentant Camilla Storm Jensen håber også, at økonomien følger med.

- Det er en god ordning, og vi ansatte ser frem til at udvide den, men forventer naturligvis også, at der følger penge med til det ekstra arbejde, siger hun.

Både Sanne Rubinke og Anne Juul Sørensen forklarer dog, at det tidligere projekt viste, at der var en mindre besparelse ved at flytte madlavningen og personalet ind i huset. Derfor forventer de også, at den nye ordning

kan løbe rundt økonomisk, men kan ikke sige det med sikkerhed, før de ser hvordan pengene bliver fordelt med den nye ordning.

Det tænker Jenny Friis Hansen ikke så meget over, men glæder sig bare til, at lave mere mad.

- Når man er frisk og rask og arbejder sammen med andre, betyder det meget for helbredet, så man ikke bare sidder og hænger. Det er dejligt, at være med til noget fornuftigt, det giver energi, så det glæder mig til, slutter 85-årige Jenny Friis Hansen.

I alt er der 114 beboere på de to plejecentre Bronzealdervej og Stenslund. Personalet laver i forvejen morgenmad og mellemmåltider, og de skal nu også til at lave aftensmad sammen med beboerne tre dage om ugen.

Fra MSORG til SELVHJÆLP

Af Anders Schou

I ældreplejen er fokus ikke længere på omsorg, men på, at de ældre skal tage vare på sig selv.

Det fortæller Else Krejbjerg Knudsen, der for nylig blev fyret som visitator efter 40 års arbejde på social- og sundhedsområdet, hovedsageligt i ældreplejen.

Først i 1970'erne blev Else Krejbjerg Knudsen uddannet som sygehjælper og ansat på Skovbakkehjemmet, et diakonledet plejehjem i Vejle.

- Dengang var den gennemsnitlige plejehjemsbeboer ikke så dårligt fungerende som i dag, for folk bestemte nærmest selv, hvornår de ville på plejehjem, fortæller hun.

Samtidig var parolen om, at ældre skulle være "længst muligt i eget hjem" endnu ikke slået igennem for alvor. Det var derfor sværere for de ældre at få hjælp i hjemmet, hvilket også betød, at flere ønskede at komme tidligere på plejehjem.

Else Krejbjerg Knudsen vurderer, at det havde stor betydning for plejehjemmenes sociale liv, at beboersammensætningen dengang var anderledes.

- Der var selvfølgelig også dårligt fungerende ældre på plejehjemmene dengang, men også rigtig mange gode. Derfor kunne de dårlige spejle sig i de gode, og der var et andet liv på plejehjemmene, end der er i dag, fortæller hun.

Ikke tid til omsorg

Dengang samlede personalet ofte plejehjemsbeboere om aktiviteter som sang, musik og film, men det er ikke på samme måde muligt i dag.

- Og der er heller ikke tid til det i dag, fortæller Else Krejbjerg Knudsen, som peger på, at menneskesynet grundlæggende set er ændret i hele ældreplejen, hvor omdrejningspunktet ikke på samme måde som tidligere er omsorgen for de ældre.

- Det handler ikke længere om, at det er synd for dig, men om at du skal tage vare på dig selv, forklarer hun.

Else Krejbjerg Knudsen mener, at den udvikling har både gode og dårlige sider. På den ene side vurderer hun, at en del mere velfungerende ældre nu får en højere livskvalitet, fordi de nu bliver motiveret til at klare flere ting selv. På den anden side kan udviklingen have uheldige konsekvenser for de dårligste ældre.

- De kan opleve, at de bliver presset ud i nogle afprøvningsforløb, hvor de nærmest skal bevise, at de ikke kan klare en eller anden opgave, siger Else Krejbjerg Knudsen.

SOSU-assistent på Saxild

I 1980 blev hun ansat på Saxild Strand, der dengang fungerede som Århus Kommunes rehabiliteringshjem, hvor århusianere for eksempel kunne komme sig efter operationer. Mens hun var her, blev Else Krejbjerg Knudsen social- og sundhedsassistent, og efter 15 år på Saxild Strand arbejdede hun et par år på en af det daværende Odder Sygehus medicinske afdelinger.

Men Else Krejbjerg Knudsen havde igen lyst til at arbejde i ældreplejen og sidst i 90'erne blev hun ansat på Lokalcenter Dalgas i Århus. Her blev hun efter et halvt års tid gruppeleder i hjemmeplejen, en stilling der svarer til teamlederens i dag.

- Der var flere ting, der tiltrak mig ved det job, husker Else Krejbjerg Knudsen, som blandt andet syntes, at personaleplejen og personaleledelsen var spændende.

- Nu var det mig, der lavede arbejdsplaner, disponerede over ressourcerne, og som snakkede med kollegaerne, om hvordan arbejdet gik. Jeg følte, at jeg kom tættere på folk, fortæller hun.

Men også visitationen af de ældres hjælp var en meget interessant opgave.

- Dengang var det jo social- og sundhedspersonalet, der sammen med den ældre vurderede behovet, og så var det mig som gruppeleder, der foretog den endelige vurdering og bestemte, forklarer hun.

BUM-modellen

Else Krejbjerg Knudsen var glad for sit arbejde og følte også, at funktionerne som gruppeleder udviklede hende personligt, men i 2003 blev hun nødt til at vælge mellem visitation og personaleledelse. Århus Kommune indførte den såkaldte BUM-model, Bestiller-Udfører-Modtager-modellen, der fjernede visitationen fra det daglige personale. I stedet skulle en særlig visitationsenhed vurdere de ældres behov.

- Jeg havde aldrig forestillet mig, at gruppelederens funktioner på den måde blev splittet op, men jeg valgte at søge job som visitator, for jeg syntes, at det var trist kun at have personale, og ingen egentlig kontakt med de ældre, fortæller Else Krejbjerg Knudsen.

Hun fik jobbet og blev en af de nye visitatorer, som i begyndelsen kom meget i de ældres hjem.

- Dengang var vi ude hele tiden, når vi skulle vurdere de ældres behov, men det ændrede sig gradvist, og til sidst var beskeden, at vi kun måtte køre ud, hvis der var tale om komplekse situationer, som vi i telefonen kunne høre, at vi kun kunne vurdere, hvis vi kørte ud, siger Else Krejbjerg Knudsen.

Visitationen foregik altså nu hovedsageligt over telefonen eller på baggrund af indberetninger, journaler eller andet skriftligt materiale. Og Else Krejbjerg Knudsen vurderer, det har haft konsekvenser, at visitatorernes dialog med de ældre er blevet stadigt mindre direkte.

- Det har betydning for de ældres og de pårørendes reaktion og derfor også for den offentlige debat, der for eksempel lige har været, da mange ældre fik frataget deres nødkald, mener hun.

Det er nemlig ikke nogen enkel opgave at kommunikere med mennesker, der får frataget hjælp eller ikke kan få den hjælp, som de gerne vil have.

- Det er en svær snak, hvor udgangspunkt-

et jo er, at der er lavet nogle regler og politiske beslutninger, og at det ikke er borgeren selv, der bestemmer. Så jo færre forklaringer borgerne får, jo flere utilfredse vil der være, forklarer Else Krejbjerg Knudsen, som altid selv har følt, at dialogen med borgerne var noget af det bedste ved hendes job.

Blev sparet væk

Til sidst ramte de mange sparerunder på ældreområdet hende selv. I efteråret 2011 gennemførte Århus Kommune en spareproces, hvor visitatorerne tog navneforandring til borgerkonsulenter, og samtidig nedlagde kommunen godt 20 af de 150 visitatorstillinger. Alle visitatorerne skulle nu søge deres egne job, og Else Krejbjerg Knudsen var en af dem, der ikke fik lov at fortsætte.

- Jeg fik et chok og gik helt ned med flaget, for jeg havde planlagt at arbejde nogle år endnu og havde slet ikke forestillet mig, at jeg ville blive fyret, fortæller Else Krejbjerg Knudsen, der kort før fyringen fyldte 62 år.

Hun fik ikke nogen forklaring på, at netop hun måtte stoppe som visitator, og dengang følte hun, at det var meget forkert.

- Men i dag kan jeg godt se, at man jo ikke kan fyre en enlig mor i fyrrerne, når ledelsen i stedet kunne fyre mig, der kunne få den høje efterløn, og som de vidste ikke ville få økonomiske problemer, siger Else Krejbjerg Knudsen, som er overbevist om hendes alder er den reelle forklaring på fyringen. Men det er også en forklaring som en ledelse vanskeligt kan give, da der så ville være tale om aldersdiskrimination.

I dag har hun accepteret fyringen, som hun fik hjælp til at håndtere i FOA Århus. Else Krejbjerg Knudsen holdt op med at arbejde i efteråret 2011, men får løn fra Århus Kommune til og med 30. maj 2012.

Urimelige afgørelser

Men det er ikke udelukkende hensynet til yngre kollegaer, som har betydet, at hun i dag har det bedre med fyringen. Efter fyringsprocessen skulle hendes tilbageværende kollegaer blandt andet revisitere 7000 ældre, som modtager praktisk hjælp. Her er udgangspunktet nu, at serviceniveauet er ændret, så de fleste mister støvsugningen, ligesom de fleste fremover kun vil få gjort rent hver tredje uge.

- Der skal være en rimelighed i afgørelserne, og hvis man kun gør rent hver tredje uge, så kan man lige så godt lade være, mener Else Krejbjerg Knudsen, der egentlig er glad for, at hun ikke selv skal træffe den slags afgørelser.

Udover revisiteringen af praktisk hjælp er der også aktuelt gennemført en revisering af de ældres nødkald, hvor politikkerne på forhånd har besluttet, at revisteringen skal føre til besparelser.

Else Krejbjerg Knudsen ser de aktuelle besparelser, som en foreløbig kulmination på en udvikling, hvor kommunerne kræver, at de ældre skal klare mere selv.

- Engang fik en 85-årig mand hjælp til maden, hvis han blev enlig og aldrig selv havde lavet mad. I dag skal han lære at lave sovsen, forklarer hun.

Den tidligere visitator mener, at udviklingen kan være god nok for de stærke ældre, som kan komme til at udnytte nogle potentialer, som de måske ellers ikke ville udnytte. Værre ser det ud for de svage.

- Det kan for eksempel være et alkoholisere hjem, hvor de nu selv skal støvsuge. For spørgsmålet er jo, hvor meget der så bliver støvsuget, siger Else Krejbjerg Knudsen.

Hold da ferie...

Af Kirsten Normann Andersen

Sommertid er også ferietid, og rundt omkring på de danske arbejdspladser er sommerferieplanerne nu hængt op. På mange af FOAs arbejdsområder, kan det være lidt af et puslespil, at få enderne til at nå sammen, når den enkelte medarbejders ønske skal imødekommes. Hvor let eller svært det er at få planerne til at gå op, afhænger ofte af den lokale normering / bemanning, ligesom der er store forskelle på, hvor mange ferieløse der ansættes på de enkelte arbejdspladser.

Det er ikke alle medlemmer, som har lige godt styr på feriereglerne. Det mærker vi også i FOA Århus, når rigtig mange FOA medlemmer kontakter os for at få styr på reglerne. Men det er en rigtig god ide, at sætte sig ind i de mest elementære vilkår for ferieplanlægning og ferieafvikling. I det følgende gennemgår vi de mest almindelige spørgsmål.

Hvor meget ferie har jeg ret til?

Alle FOA medlemmer har ret til 6 ugers ferie. Ferieåret begynder den 1. maj – og slutter året efter den 30. april. Du har ret til 3 ugers sammenhængende ferie i hovedferieperioden fra 1. maj – 30. september. De resterende 3 uger afholdes fra 1. oktober – 30. april. Du har ret til at afvikle restferie i hele uger. Hovedferieperioden kan, hvis du ønsker det, opdeles, så du afholder 2 ugers sammenhængende ferie – og en uge på et andet tidspunkt. Restferieperioden kan, hvis du ønsker det, opdeles, så du afholder (noget af) ferien som enkelte dage. Du kan afvikle mere end 3 ugers ferie i hovedferieperioden, men det skal aftales med din arbejdsgiver. Har du ikke optjent feriepenge til ferieåret, så kan du vælge at lade være med at holde ferie (gælder dog ikke arbejdspladser, som holder lukket, og hvor alle ansatte derfor er varslet ferie på et bestemt tidspunkt)

Får jeg løn under ferien?

Har du været fastansat (månedslønnet) på din nuværende arbejdsplads i hele ferieop-tjeningsåret (1. januar 2011 – 31. december 2011) – så har du ret til sædvanlig løn under din ferie. Har du skiftet arbejdsplads i 2011 – så har du modtaget et feriekort fra din tidligere

arbejdsplads. Det fremgår af feriekortet, hvor meget ferie du har optjent, og hvor mange penge du har optjent pr. feriedag. Du skal bruge feriekortet, når du holder ferie, og de optjente feriepenge erstatter din løn. Har du skiftet arbejdssted indenfor samme arbejdsgiver – fx fra et lokalcenter til et andet, så får du dog fortsat ferie med løn.

Har du været timelønnet i optjeningsåret, så har du også fået et feriekort, som du skal bruge, når du holder ferie.

Hvordan aftales ferien?

Det er din arbejdsgiver / leder, som har ansvaret for ferieplanerne. Normalt vil din leder i januar / februar bede de ansatte om at fremsende ferieønsker. Lederen er forpligtet til at tage størst muligt hensyn til den enkelte ansattes ferieønsker, men lederen er også forpligtet til at sørge for, at arbejdspladsen er forsvarligt bemanded i ferien. En forsvarlig bemanning bør afspejle den bemanning, som normalt vurderes som den mindst mulige forsvarlige bemanning. Lederen skal også tage behørigt hensyn til den enkelte ansattes private situation. Har den ansatte eksempelvis skolesøgende børn, så skal der også tages hensyn til, at den ansatte kan holde sommerferie i skoleferieperioden. I den sidste ende, er det din leder, som bestemmer, hvornår du kan holde ferie.

Ferieplanlægning kan opleves som en konfliktfyldt og uretfærdig proces. Det er måske årsagen til, at nogle ledere forsøger sig med formelle / uformelle regler og procedurer. Sådanne regler kan eksempelvis handle om, at den ansattes ferie kun må belaste x antal arbejdsweekender, eller at den ansatte kun kan søge ferie i samlet set 2 uger i hovedferieperioden. Den slags regler er imidlertid ikke i overensstemmelse med ferieaftalen, som netop forudsætter, at der skal tages nødvendige individuelle hensyn.

Lederen kan også beslutte, at de ansatte selv skal aftale, hvem der skal have ferie på et tidspunkt, hvor der er flere der ønsker den samme ferie. Men det er og bliver lederens ansvar, at ferieplanen går op, og det kan være en konfliktfyldt affære, hvis de ansatte indbyrdes skal argumentere for, hvem der har det største behov for ferie på et givent tidspunkt.

Du skal kende hovedferiens placering med mindst 3 måneders varsel. Du skal kende restferiens placering med mindst 1 måneders varsel. Når ferien er placeret, så kan den ikke ændres inden for de gældende varslingsperioder, med mindre det sker efter aftale med dig.

Aftalt ferie kan ikke inddrages (med mindre der opstår en katastrofesituation eller lignende) Der findes derfor heller ingen bestemmelser for, hvordan man erstatter inddraget ferie.

Ferietimer eller feriedage?

Ferie(regnskabet) kan opgøres i timer eller i dage. Det er den lokale ledelse, som afgør, om man bruger den ene eller den anden metode. Men samlet set skal antallet af feriedage og antallet af optjente ferietimer gå op - og det kan være lidt af et regnestykke på arbejdspladser, hvor timetallet kan variere fra den ene arbejdsuge til den anden. Det er vigtigt, at du selv har styr på regnskabet, og er du i tvivl om, hvorvidt regnskabet er korrekt, så bør du bede din tillidsrepræsentant (eller FOA Århus) om hjælp.

Får jeg erstattet ferie, når jeg er syg?

Hovedreglen er, at hvis du er syg før du påbegynder din ferie (sygemeldt senest ved ar-

bejdstids begyndelse på den første feriedag) - så bliver din ferie suspenderet. Det er dog vigtigt, at du rasmelder dig, når du er rask, og efterfølgende er du reelt forpligtet til at møde på arbejde, med mindre du kan aftale med din leder, at du afholder resterende ferie.

Er du sygemeldt til din ferie - så kan du ikke bare rejse på ferie (heller ikke selv om sygdommen ikke er en hindring for dette - uagtet, at du ikke kan passe dit arbejde) Du skal sikre dig, at du har klare aftaler med din leder om, hvordan du skal forholde dig i sådan en situation. Det er en rigtig god ide, at bede tillidsrepræsentanten om at bistå dig i, at få lavet sådanne aftaler.

Bliver du syg i din ferie, så er du ikke pr. automatik berettiget til erstatningsferie. Det er din leder, som afgør, om du kan få erstatningsferie. Lederen skal tage stilling til din anmodning om erstatningsferie, baseret på en vurdering af, hvorvidt du har haft mulighed for at have et rekreativt udbytte af din ferie. Har du

eksempelvis været indlagt i ferien, så kan du argumentere for, at du ikke har haft et rekreativt udbytte. Har du derimod brækket armen på en solferie, men i øvrigt ikke været nødt til at afbryde dit ophold, så vil arbejdsgiveren kunne påstå, at du trods alt har kunnet holde din planlagte ferie.

Vil du vide mere om ferie?

På afdelingens hjemmeside kan du finde en letlæselig KTO pjece, som gennemgår ferieaftalen. Er du i tvivl om reglerne, så kontakt din lokale tillidsrepræsentant eller kontakt afdelingen.

FOA Århus ønsker dig en god ferie.

FOR LEDIGE MEDLEMMER I FOA ÅRHUS:
Det stærke køn – We want sex
Torsdag d. 10. maj 2012 kl. 10
i Øst for Paradis, sal C

Tilmelding til biograftur
Deltagelse er gratis (54 pladser)

Tilmelding på www.foa-aarhus.dk eller mail aarhusuddannelse@foa.dk med angivelse af navn, cpr-nr. og kursus nr. A25.

Det stærke køn – We want sex. Drama - instruktør Nigel Cole (kendt fra bl.a. Calendar Girls)

Året er 1968 i England, og den magtfulde Ford fabrik har 55.000 ansatte, hvoraf kun 187 er kvinder.

Blandt dem Rita O'Grady, spillet af det prisvindende stortalent Sally Hawkins.

Hun bliver katalysator og leder af en langvarig strejke, hvor kvinderne i starten kæmper for at blive anerkendt og lønnet som "faglærte"

og i sidste ende fører sagen helt op på regeringsplan i kampen for ligeløn.

Bog anmeldelse

”Det store århundrede”

Kan man være socialist og samtidig en anstændig kapitalist? Spørgsmålene kan sikkert ikke besvares entydige og det er heller ikke sikkert, at modsætningen imellem disse to begreber er tænkt som andet end indgangen til en lidt anderledes slægtsroman, som på sin helt egen måde behandler og tematiserer en række af livets mere eller mindre store spørgsmål - som f.eks. tilfældighedernes indflydelse på vores liv, hvad er anstændighed, sejlsport, imperialism (engelsk) og kolonialisme (tysk), uddannelse, teknologi, klassebevidsthed, kvindekamp, krig og kærlighed (sex) for blot at nævne nogle af de tråde som forsøger at binde 3 fattige fiskersønner fra Norge sammen med 100 års historie i første bind af ”Det store århundrede” som kommer til at dække perioden fra 1901 til 11. september 2011.

Antal bind i afdækningen af et århundrede er endnu uafklaret, men med forfatterens normale store produktion, så tegner der sig et klart billede af mange timers god underholdning og hyggelæsning de kommende år (oplagt til ferielæsning), ikke blot som en spændende historie, godt fortalt og skrevet, men også som udfordrede i en egen reflekterende forståelse af fortællingens tidsbillede og persongalleri, som værende spejlet i nutiden, vores tid, hvilket selvfølgelig er en påstand, men iagttagelsen er nærliggende med de problemer, vi står i og over for.

Man kommer til at holde af og samtidig foragte de tre brødre, Lauritz (den ældste), Oscar og Sverre, som uddannes til ingeniører i Tyskland (ved et tilfælde?).

Første bind omhandler primært Lauritz og Oscar som anbringes i to forskellige fortællinger og væves sammen med arbejderbevægelsens opstående, kvindernes kamp for stemmeret, norsk selvstændighed, første verdenskrig set i et tysk perspektiv og meget mere.

Lauritz som den ældste og ansvarlige som brobygger i det kolde nord på jernbanebyggeriet fra Bergen til Oslo. Oscar (på grund af kærestesorger) i Tysk Afrika også beskæftiget med bygning af jernbaner, samtidig med at han tjener millioner på elfenben og mahogni.

Den tredje bror Sverre flygter til London og bliver en del af det homoseksuelle miljø der – men indgår kun periferisk i første bind.

Jan Guillous har skrevet en spændende og læseværdig bog om livet, stormagtspolitik, retfærdighed eller mangel på samme. Godt og ondt og hvordan vi som mennesker påvirkes af vores omgivelser og sidst men ikke mindst, hvordan tilfældet kan skabe og ødelægge.

Glæder mig til næste bind.

Jan Nonboe

Hvad laver vi i FOA Århus?

Kom og hør, hvad dit kontingent går til i FOA og meget andet.

Hvordan ser FOAs hverdag ud?

Hvordan håndterer vi sager?

Hvad er en overenskomst?

Hvad er forskellen på en traditionel fagforening og en fagforretning/'gul' forening?

Tid og sted: 10. maj kl. 19(-21) i FOA Århus.

Kursus nr. A05

Tilmeldingsfrist: torsdag 7. maj

til aarhusuddannelse@foa.dk på

☎ 8936 6666

eller via www.foa-aarhus.dk

M-løbet – For manden med den indre drengerøv...

Aarhus 1900 Atletik/Motion står for Danmarks bedste motionsløb øremærket til løbere af hankøn – M-løbet. M-løbet er for den moderne mand med den indre drengerøv i behold.

Det revolutionære løb er en anelse mere farverigt end motionsløb normalt er.

På ruten vil der eksempelvis kun være kvindelige officials, der med garanti vil heppe på mændene.

Efter løbet vil der være grillpølser og drikkevarer til alle deltagere, der efter anstrengelserne kan slappe af i målområdet.

Se mere om løbet på www.aarhus1900.dk/m-lobet/

M-løbet 2012

torsdag 14. juni kl. 18.30 (præcis) fra Kastegården, det grønne areal bag NRGi Arena, Observatoriestien 1, Århus C. Startnumre udleveres fra kl. 17 på dagen.

Tilskud til deltagelse

Hvis din arbejdsgiver ikke yder tilskud til dit deltagergebyr, så betaler FOA Århus halvdelen af gebyret, der er på 140 kr. Du skal så selv betale 70 kr.

Tilmelding og betaling

Tilmelding bedes ske til FOA Århus enten via mail/brev eller ved personlig henvendelse.

Du er først tilmeldt, når FOA Århus

- Skriftligt (mail, brev eller kupon) har modtaget dit navn, cpr-nr. og løbsdistance (5 eller 10 km).
 - Har modtaget din egenbetaling på 70 kr. på konto 3627-1447378 – mærket 'M-løbet 2012' og med dit navn og cpr-nr.
- Både tilmelding og betaling skal være FOA Århus i hænde senest 7. juni 2012.

Kun medlemmer af FOA Århus kan tilmeldes via FOA.

Spørgsmål

Har du yderligere spørgsmål, er du velkommen til at kontakte Lotte Holbech Knudsen på 8936 6666.

Tilmeldingskupon til 'M-løbet 2012'

Sendes til FOA Århus, Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J

Navn: _____

Cpr-nr.: _____ Distance 5 km 10 km

Telefon nr. i dagtimerne: _____

Mobil nr. (for sms resultat – kun i DK): _____

Betaling er overført til konto 3627-1447378 – eller betalt kontant

FOA Århus inviterer FOA medlemmer til møde om
den nye **EFTERLØNSREFORM**

Fredag 11. maj 2012 kl. 12.00-14.00
hos FOA Århus i mødesalen

Kom og hør mere om tilbagetrækningsreformen
– de nye regler om efterlønnen har betydning for dig,
hvis du er født 1. januar 1954 eller senere.

- ☛ Hvad er et seniorjob – er det noget jeg kan få?
- ☛ Hvornår kan jeg gå på efterløn?
- ☛ Bliver min opsparede pension trukket fra efterlønnen?
- ☛ Hvad betyder de nye regler ift. den skattefri præmie?
- ☛ Som ansat i fleksjob – kan jeg så gå på efterløn?
- ☛ Hvilken betydning vil det få, hvis jeg ønsker at få mit efterlønsbidrag udbetalt skattefrit?
Det kan kun ske i perioden 2. april til 1. oktober 2012.

Dette og meget andet vil FOA a-kasse
fortælle om på medlemsmødet.

FOA er vært ved kaffe/te og en sandwich.

Tilmelding senest mandag 7. maj
med oplysning af cpr-nr. og '9741-12-13-26'
til aarhusuddannelse@foa.dk på
☎ 8936 6666 eller via www.foa-aarhus.dk

EFTERLØNSREFORM

Arrangementer

På disse sider finder du en kort omtale af arrangementer, som finder sted i den nærmeste fremtid. Du kan læse mere på afdelingens hjemmeside www.foa-aarhus.dk og i dit klubblad.

Klubberne

Handicaphjælpernes Faggruppeklub

Møde i Netværksgruppen

Tid: Onsdag 23. maj kl. 13-15.30
Sted: FOA Århus, Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Tilmelding: senest 22. maj 2012 på telefon 20 26 51 54 eller på klubpost@live.dk

Sommerfest i Netværksgruppen

Tid: Torsdag den 21. juni kl. 16
Sted: Hold øje med www.handicaphjælper-aarhus.dk for nærmere oplysninger.
Tilmelding: senest 15. juni 2012 på telefon 20 26 51 54 eller på klubpost@live.dk

MA-REN

Tur med Hjejlen inkl. frokost
Tid: Søndag den 3. juni 2012, kl. 8.00
Sted: Vi mødes på Rutebilstationen i Århus og kører med bus til Silkeborg
Pris: 250 kr.
Tilmelding: senest den 21. maj 2012. Tilmeldingen er først gældende, når der er indsat 250 kr. på konto 3656 365612571 husk at skrive dit navn på bankoverførslen. Tilmelding samtidig med bankoverførsel til Grethe Brøndum på mailadressen: momsemor1@stofanet.dk husk at oplyse dit navn og telefonnr.

Tilmelding

Tilmeldingsfrist: se under det enkelte arrangement.

BEMÆRK: Ved de fleste klubarrangementer er der angivet telefonnr. og email, som man skal bruge ved tilmelding. Til disse klubarrangementer kan man altså ikke bruge denne kupon.

Tilmelding

Denne kupon sendes til:

FOA Århus • Christian X's Vej 56-58 • 8260 Viby J.

Att.: TILMELDING

Arrangementets navn: _____

Arr.nr.: _____

Navn: _____

Cpr.nr.: _____

Tlf. privat: _____

Tlf. arbejde: _____

Kan kopieres

PenSam Pensionsrådgivning

Hvis du ønsker at tale med en vejleder fra PenSam om dine pensionsforhold, kan du kontakte PenSam Regionskontor Århus på telefon 44 39 33 76 eller via mailadressen aarhus@pensam.dk.

PenSam Regionskontor Århus bor på adressen Nørreport 26, 1., 8000 Århus C

Arbejdspladsjubilæer

25 års arbejdspladsjubilæum

Social- og sundhedssektoren:

1. februar Social- og sundhedshjælper *Elizabeth Ann Andersen*, Lokalcenter Syd
2. februar Social- og sundhedshjælper *Mette Günther Kjærsgård*, Lokalcenter Tranbjerg
17. februar Social- og sundhedshjælper *Lis Mortensen*, Lokalcenter Frederiksberg, Marselisborg
1. marts Sygehjælper *Lene Winther Mathiasen*, Lokalcenter Syd
1. marts Plejer *Jan Lyneborg Hvam*, ÅUH Psykiatrisk hospital
1. marts Social- og sundhedshjælper *Ulla Bisgaard Poulsen*, Midtbyens Lokaltcentre
29. marts Social- og sundhedshjælper *Susanne Munk*, Stefanshjemmet
1. april Social- og sundhedshjælper *Joan Mikkelsen*, Midtbyens lokalcentre
1. april Social- og sundhedsassistent *Gitte Hjort Rasmussen*, ÅUH Midtbyen
1. april Social- og sundhedshjælper *Linda Pedersen*, Lokalcenter Hørgården
6. april Portør *Brian S. Jensen*, ÅUH Midtbyen
14. april Portør *Lars Lund Jensen*, ÅUH Skejby Sygehus
22. april Portør *Ilhan Esen*, ÅUH, Psykiatrisk Hospital
1. maj Sygehjælper *Anny Lyhne*, Stefanshjemmet
1. maj Sygehjælper *Gertrud Bundgaard*, Stefanshjemmet
1. maj Social- sundhedshjælper *Marianne Ryom*, Lokalcenter Nord

Teknisk Sektor:

10. februar Buschauffør *Jens Rønning Bendixen*, Århus Sporveje, Busselskabet
10. februar Buschauffør *Jørn R. Kudsk*, Århus Sporveje, Busselskabet
10. marts Buschauffør *Lars P. Skjoldborg Jensen*, Århus Sporveje, Busselskabet
9. marts Driftsleder *Hans Rasksen*, Vej- og Kloakvedligeholdelse
16. marts Buschauffør *Dorte Klemensen*, Århus Sporveje, Busselskabet
7. april Buschauffør *Dung Minh Pham*, Århus Sporveje, Busselskabet
7. april Trafikleder *Susanne Birthe Høstrup*, Århus Sporveje, Busselskabet

Pædagogisk Sektor:

22. februar Dagplejer *Ingelise S. Larsen*, Dagtilbud Tilst
24. februar Dagplejer *Annemette Mikkelsen*, dagtilbud 305
6. marts Dagplejer *Anna Vinni Houmann Sivertsen*, dagtilbud 5541
24. marts Dagplejer *Lisbeth Famme*, Område Randersvej inst. 606
1. april Dagplejer *Hanna G. Nielsen*, Odder dagpleje
9. april Dagplejer *Hanne Lundberg*, Dagplejen Mårslet-Solbjerg

40 års arbejdspladsjubilæum

Kost- og servicesektoren:

9. marts Husassistent *Anne Petra Brinch*, Det Danske Madhus
27. marts Husassistent *Hanne Jensen*, Lokalcenter Bjerggården

Social- og sundhedssektoren:

1. marts Sygehjælper *Gitte Von der Ahé*, ÅUH, Midtbyen
15. marts Social- og sundhedsassistent, *Annemette Aagaard*, ÅUH Midtbyen
21. marts Social- og sundhedsassistent *Annette Thorhaug*, lokalcenter Vikærgården
1. april Social- og sundhedshjælper *Kristine Christensen*, ÅUH Midtbyen

Ovenstående jubilæer er kommet til afdelingens kendskab via tillidsrepræsentanter, der har henvendt sig for at få udleveret gaven fra afdelingen/sektoren til arbejdspladsjubilæren.

Dette er en opfordring til tillidsvalgte, og medlemmer på arbejdspladser uden tillidsvalgte, om at henvende sig i afdelingen/sektoren, med oplysninger om arbejdspladsjubilæer.

Arbejdspladsjubilæum defineres som værende ansat ved samme arbejdsgever i 25, 40 eller 50 år, f.eks. betragtes Århus Kommune som én arbejdsgever, uanset at tjenestestedet har været på flere institutioner.

FOA ÅRHUS

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J
Tlf. 89 36 66 66 - fax 46 97 32 67
E-mail: aarhus@foa.dk
www.foa-aarhus.dk

Åbningstider
(telefon og personlig henvendelse):

Mandag 10.00-16.00
Tirsdag 10.00-16.00
Onsdag 10.00-15.00*
Torsdag 10.00-18.00
Fredag 10.00-15.00

* Anden onsdag i måneden åbner A-kassen dog først kl. 12.00

AKUT telefon – som kan anvendes uden for normal åbningstid til uopsættelige henvendelser:
25 15 53 60

FOA på Samsø

Smedegade 21, 8305 Tranebjerg
Tlf. 86 59 29 60

Post sendes til FOA Århus

Åbent den første onsdag i hver måned: 11.00-15.00
Der er mulighed for at aftale møde uden for kontorets åbningstid.

KLUBBER

Faggruppeklubben Social-, og Sundheds- og Hjemmehjælpere

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Tlf. 46 97 32 22
e-mail: sosuhj_aarhus@live.dk
www.socialogsundhedshjaelperklubben-aarhus.dk
Mandag-torsdag: 12.00-15.00

Faggruppeklubben Handicaphjælpere

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Gerda Bach Andersen, tlf. 20 26 54 51
Preben Sørensen, tlf. 25 30 42 47
www.handicaphjaelper-aarhus.dk

Plejhjemspedellernes klub

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Formand John Madsen • Tlf. 29 20 97 83
e-mail: joma@mag3.aarhus.dk

Pædagogmedhjælpernes Fagklub

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Tlf. 46 97 32 99
e-mail: fagklub@pm-fagklub.dk
www.pm-fagklub.dk
Mandag, tirsdag, onsdag og fredag: 10.00-15.00
Torsdag: 10.00-18.00

Sporvejsfunktionærernes Brancheafdeling

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Tlf. 46 97 32 30
Træffes efter aftale

Teknisk servicelederklubben/ lederklubben Teknik- og Servicesektoren

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Ove Mikkelsen: tlf. 40 50 55 34
e-mail: ovm@aaks.aarhus.dk

Elevklubben på Social- og Sundhedsskolen

Lokale 233 B, Olof Palmes Allé 35
8200 Århus N • Tlf. 87 41 26 60
1. og 3. tirsdag i hver måned kl. 11.00-13.00

FOA Psykiatri Århus

Skovagervej 2, 8240 Risskov
Tlf. 77 89 32 81
jesppris@rm.dk
Mandag-fredag 08.00-15.00.

Klubben for Daglejere

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Tlf. 46 97 32 20 / 20 89 97 89
e-mail: bm013@foa.dk
www.daglejeklubben-aarhus.dk
Træffes efter aftale

Portørernes Faggruppe

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Tlf. 86 13 24 74 - viderestilles automatisk til mobiltelefon

Social- og Sundhedsassistentklubben

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Tlf. 46 97 32 23
e-mail: ansc@foa.dk
Mandag-onsdag: 10.00-13.00
Torsdag: 13.00-16.30
Lukket 1. torsdag i hver måned pga. bestyrelsesmøde

Sygehjælpernes Brancheklub

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Tlf. 46 97 32 26
e-mail: vihj@foa.dk
Mandag-torsdag: 09.00-15.00

Klubben MA-REN

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J
Formand: Birthe Lahn, tlf. 20 15 58 91,
e-mail: bi@privat.dk
Næstformand: Hanne Rasmussen, tlf. 51 78 48 94,
e-mail: hannepalle@stofanet.dk